

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 15 mars 2018 att anmoda utbildningsutskottet och övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2017/18:75 och eventuella följdmotioner i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Utbildningsutskottet har beslutat yttra sig över redogörelsen i de delar som avser riksdagsskrivelser inom utskottets beredningsområde.

Utskottet delar inte regeringens bedömning att följande tillkännagivanden är slutbehandlade:

- Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning (rskr. 2015/16:169)
- Nationellt digitalt lärarlyft (rskr. 2015/16:228)
- Digitaliserade nationella prov med extern rättning (rskr. 2015/16:228)
- Digitala och centralt rättade nationella prov (rskr. 2016/17:250)
- Eftergymnasial utbildning för särskoleelever (rskr. 2016/17:249).

I yttrandet finns två avvikande meningar (M, C, L, KD) och (S, MP, V).

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Av de riksdagsbeslut som redovisas i årets skrivelse faller sammanlagt 26 skrivelser under utbildningsutskottets beredningsområde, varav 14 anges som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringens redogörelse i allt väsentligt är korrekt. Utskottet vill dock uppmärksamma följande. Under riksmötets gång har regeringen valt att i olika propositioner och skrivelser redovisa sin bedömning av om ett tillkännagivande från riksdagen är slutbehandlat. Utskottet vill påpeka att denna redovisning inte alltid är knuten till den sakfråga som propositionen eller skrivelsen behandlar. Ett exempel är den redovisning med anledning av tillkännagivandet om ett nationellt digitalt lärarlyft som behandlas i skrivelse 2017/18:68 Riksrevisionens rapport om samisk utbildning.

Utskottet delar regeringens bedömning i skrivelse 2017/18:75 om att vissa tillkännagivanden på utbildningsområdet är slutbehandlade. Det gäller tillkännagivanden om:

- Förbättrad arbetsmiljö för barn och elever i förskola och på fritidshem (rskr. 2010/11:170)
- Mobbning och kränkande behandling (rskr. 2012/13:186).

Utskottet instämmer inte i regeringens bedömning om att ytterligare tillkännagivanden som riksdagen har lämnat i utbildningsfrågor är slutbehandlade. Enligt utskottets mening är följande fem tillkännagivanden från riksdagen inte tillgodosedda:

- Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning (rskr. 2015/16:169)
- Nationellt digitalt lärarlyft (rskr. 2015/16:228)
- Digitaliserade nationella prov med extern rättning (rskr. 2015/16:228)
- Digitala och centralt rättade nationella prov (rskr. 2016/17:250)
- Eftergymnasial utbildning för särskoleelever (rskr. 2016/17:249).

När det gäller tillkännagivandet om breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning (rskr. 2015/16:169) har regeringen kommit fram till slutsatsen att det inte bör utredas vidare om en sådan lärlingsutbildning kan införas. Utskottet anser alltså att en lärlingsutbildning är en viktig del i utbildningssystemet och att tillkännagivandet inte är tillgodosett.

När det gäller tillkännagivandet om ett nationellt digitalt lärarlyft (rskr. 2015/16:228) har regeringen redovisat ett antal genomförda åtgärder. Utskottet anser att ytterligare insatser behövs på området och anser därmed inte att tillkännagivandet är tillgodosett.

I fråga om de båda tillkännagivandena om digitala nationella prov (rskr. 2015/16:228, rskr. 2016/17:250) anser utskottet att dessa frågor inte har hanterats i enlighet med utskottets tillkännagivanden. Därmed är dessa tillkännagivanden inte tillgodosedda.

När det gäller tillkännagivandet om eftergymnasial utbildning för särskoleelever (rskr. 2016/17:249) anger regeringen i skrivelsen att en pågående utredning (U 2017:01) har fått ett tilläggsdirektiv (dir. 2017:125) att se över den aktuella frågan och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat. Utskottet anser att resultatet av utredningen behöver avvaktas och menar att tilläggsdirektivet till den pågående utredningen inte är en tillräcklig åtgärd för att tillkännagivandet ska anses slutbehandlat.

Sammanfattningsvis anser utskottet att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att ovanstående fem tillkännagivanden ska anses vara slutbehandlade.

Stockholm den 26 april 2018

På utbildningsutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Christer Nylander (L), Erik Bengtzboe (M), Thomas Strand (S), Betty Malmberg (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Stefan Jakobsson (SD), Håkan Bergman (S), Elisabet Knutsson (MP), Gunilla Svantorp (S), Robert Stenkvist (SD), Daniel Riazat (V), Annika Eclund (KD), Roza Güclü Hedin (S), Ida Drougge (M), Fredrik Christensson (C) och Hanif Bali (M).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (M, C, L, KD)

Christer Nylander (L), Erik Bengtzboe (M), Betty Malmberg (M), Annika Eclund (KD), Ida Drougge (M), Fredrik Christensson (C) och Hanif Bali (M) anför:

Vi delar utskottets ställningstagande att regeringen inte gör en korrekt bedömning av om de angivna fem tillkännagivandena är slutbehandlade. I motsats till utskottsmajoriteten är vår uppfattning att inte heller de båda tillkännagivandena om tioårig grundskola är slutbehandlade (rskr. 2014/15:201, rskr. 2015/16:228). Regeringen tillgodoser inte riksdagens tillkännagivanden i denna fråga. Vi har tidigare redogjort för vår uppfattning om frågan om tioårig grundskola i en reservation till betänkande 2017/18:UbU7 Skolstart vid sex års ålder.

Vi kräver att regeringen snarast tillsätter en utredning för att ta fram förslag om en tioårig grundskola där lågstadiet blir fyraårigt, vilket innebär att sexåringarna får undervisning som följer grundskolans kunskapsmål. Utredningen ska utgå från den tidigare regeringens utredningsdirektiv till Grundskoleutredningen som den nuvarande regeringen ändrade. Utredningen ska föreslå hur en tioårig grundskola med obligatorisk skolstart från sex års ålder lämpligast skulle kunna införas, och även se över behovet av övergångsregler. Utredningen ska också beakta behovet av kompetensutveckling för lärare i förskoleklassen och i årskurs 1–3. Även huvudmännens behov av anpassningar i olika avseenden ska beaktas. Vidare ska utredningen föreslå ändringar när det gäller behörighetskrav och överväga behovet av fortbildningsinsatser. Utredningen ska även föreslå hur en anpassad fortbildning för legitimerade förskollärare som är tillsvidareanställda och arbetar i förskoleklassen kan utformas.

Sammanfattningsvis anser vi att följande tillkännagivanden inte kan anses som slutbehandlade:

- Tioårig grundskola (rskr. 2014/15: 201)
- Tioårig grundskola (rskr. 2015/16:228)
- Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning (rskr. 2015/16:169)
- Nationellt digitalt lärarlyft (rskr. 2015/16:228)
- Digitaliserade nationella prov med extern rättning (rskr. 2015/16:228)
- Digitala och centralt rättade nationella prov (rskr. 2016/17:250)
- Eftergymnasial utbildning för särskoleelever (rskr. 2016/17:249).

2. Avvikande mening (S, MP, V)

Matilda Ernkrans (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Håkan Bergman (S), Elisabet Knutsson (MP), Gunilla Svantorp (S), Daniel Riazat (V) och Roza Güclü Hedin (S) anför:

I motsats till utskottets mening delar vi regeringens bedömning att samtliga fem nedanstående tillkännagivanden är slutbehandlade.

- Breddad och förstärkt gymnasial lärlingsutbildning (rskr. 2015/16:169)
- Nationellt digitalt lärarlyft (rskr. 2015/16:228)
- Digitaliserade nationella prov med extern rättning (rskr. 2015/16:228)
- Digitala och centralt rättade nationella prov (rskr. 2016/17:250)
- Eftergymnasial utbildning för särskoleelever (rskr. 2016/17:249).